

Krónika

1. Az évforduló.

A gazdasági élet képe mintha az időjárásra is rányomta volna a maga bélyegét ezen az évfordulón.

Hetek óta tartó borulat. Semmi napfény. Nyoma sincs a máskor szokásos vakító hólepelnek.

A másfél évtizedes magyar égbolt jellegzetesen szomorú képe.

S az erdőgazdaság kilátásai sem mutatnak több napfényt, több világosságot.

A mult erőfeszítése a jövőre lankadóban, s a gazdasági helyzet képe sötétebb, mint valaha.

Nem túlhajtott behozatal, nem helytelen kormányintézkedések, de a felborult gazdasági egyensúly, a tőke tartózkodása egyik irányban, mohósága a másik irányban gyökerében támadják meg a jövedelmező erdőgazdaság lehetőségét.

A gazdaságilag erős kezek száma a birtokosság körében is napról-napra apad, aki pedig hitelre szorul, az egyszerűen gyengé kézzé, mondhatjuk, hitelképtelenné vedlik át.

Nem rózsásabb azonban a kép az általános, tisztán közérdekű vonatkozású erdőgazdasági kérdésekben sem.

A közel 100 pontot felölelő kormányprogrammban az erdőgazdaság igen fontos kérdéseinek alig jutott szerep.

Túlzott takarékoság, létszámapasztás, fizetéscsökkentés és hasonló intézkedések szolgálhatják azt a célt, hogy az államháztartás egyensúlyát helyreállítsák.

Ahol azonban alkotásról, a gazdasági jövő megalapozásáról, a mult hibáinak megszüntetéséről van szó, ott ezekkel a jelzőszavakkal, ezekkel az intézkedésekkel eredményt elérni, vagy azt csak elő is készíteni lehetetlenség.

Ma sem tudunk — úgy látszik — különbséget tenni az egyelőre nélkülözhető és azok között a beruházások között, amelyekre fennmaradásunk, a továbbélés, a magyar jövő biztosítása érdekében feltétlenül szükség van.

Nem tudjuk csendes rezignációval elkönyvelni azt, hogy a magyar erdőgazdaság talpraállítása, jövődjének megalapozása

érdekében az elmúlt esztendőben még kevesebb történt, mint a megelőzőkben.

Nem tudunk békés megnyugvással beletörödni abba, hogy amikor mindenki belátja az általunk javasolt intézkedések helyességét, feltétlen szükségességét, amikor mindenki tudja, hogy az elvesztett esztendőket nem lehet fokozottabb munkával pótolni, mert az erdőgazdaság bizonyos mértékű termés-felhalmozás nélkül dolgozni nem tud, akkor elmaradjon minden intézkedés azért, mert ezen a téren pillanatnyi eredményt elérni alig lehet.

Hiszen ez éppen az ellenkező intézkedésekre szolgáltathat okot.

Nézzük csak sorra az egyéb gazdasági ágakat.

Itt van elsősorban búzatermelésünk.

Boletta, kiviteli prémium nem tudta megakadályozni az árnak olyan mértékű zuhanását, amelyik kicsit kedvezőtlenebb időjárás mellett lehetetlenné teszi a jövedelmező búzatermelést.

Az olasz battiglia di grano megmutatta, hogy igen fontos piacainkon megfelelő intézkedésekkel mit lehet elérni már egy év alatt is a mi kivitelünk terhére.

Állattenyésztésünk?

A sertésnél egy-két év, a szarvasmarhánál talán valamivel hosszabb idő, a baromfinál pedig talán már egy év is elegendő arra, hogy bármelyik eddig biztosnak hitt piacunkat elveszítsük.

Ipari termelésünket a védővámok sem tudták újból talpraállítani addig, amíg a belső fogyasztóképesség meg nem javul.

El lehetünk készülve arra, hogy kiviteli lehetőségeink még csökkenni fognak, mert hiszen a fogyasztó államok mindent elkövetnek a maguk mezőgazdasági termelésének fokozására.

Keressük ezzel szemben: próbáltunk-e mi valamilyen formában védekezni a túlzott behozatalok lehetősége ellen?

A kőszénbehozatalnál a kormányzat igen szép eredményeket ért el, de súlyos az áldozat is, amiket érte hoz.

Nem pótolható, fel nem újítható szénkincsünk az eddiginél sokkal fokozottabb mértékben apadt.

Kétségtelen eredményt értünk el pillanatnyilag a fabehozatal terén is.

Ha figyelmen kívül hagyjuk is a fogyasztás csökkenése és az árak visszaesése következtében beállott nagymérvű apadást, még

mindig közel 26 millióval csökkentette a fabehozatalt a magyar erdőgazdasági termelés hirtelen felfokozása.

A termelésnek ez a fokozása azonban igen közel kerül a rablógazdaság fogalmához, ha más oldalról megfelelő intézkedésekkel nem ellensúlyozzák.

Az erdőgazdaságnál nem az a helyzet, ami a kőszéntermelésnél.

A fokozottabb igénybevételt igenis tudjuk megfelelően pótolni.

Csak akarni kell.

Pedig ez az akarás a mai vezető generációnak egyik legfontosabb és legsúlyosabb erkölcsi kötelezettsége.

Nem háríthatjuk el magunkról a felelősséget az erdőkoszorúzott hegyvidék elvesztéséért!

A magunk pipogyasága, a magunk szervezetlensége nagyobb mértékben volt oka ennek a másik oldal élelmességénél és szervezettségénél.

Közvetlen az összeomlást követő időkbén két-három éven át keservesen éreztük: mit jelent erdőben és fában való szegénységünk.

De ez a seb is csak addig fájt, ameddig a szükségletekhez egyáltalán nem tudtunk hozzájutni.

Mihelyst a némileg megnyílt határokon az élelmes és szemfüles nemzetközi kereskedelem át tudta dobni azokat a mennyiségeket, amik majdnem telhetetlennek látszó étvágyunkat kielégítették, megszűnt az aggodalom az ország erdőtlensége miatt.

Elhangzott ugyan egy-egy kiáltó jajszó.

Az egész ország felfigyelt rá, amikor kimutattuk, hogy 10 évi fabehozatal értéke 200 millió pengővel haladta meg a 10 év búza-kivitelének értékét.

Az eredmény? ... Semmi!

A 12 év után elmúlt a 13-ik is teljes tétlenségben, s az intézkedés legfeljebb annyi volt, hogy elvettünk a készből anélkül, hogy a jövődőt megalapozni iparkodtunk volna.

A kormányzati bölcsességnek legelengedhetlenebb kelléke az előrelátás.

Hol találjuk ezt a mi gazdasági politikánkban?

Közel másfél évtizede érezzük ezt a nyomorúságot.

Számszerűleg ki tudjuk mutatni azt is, hogy az elmúlt év első 9 hónapjában a fabehozatalnak az értéke (30.3 millió), amelyik csak azért csökkent ennyire, mert a megerőltetett magyar erdőgazdaság több, mint 26 millió pengővel termelt többet az előző éveknél, még mindig meghaladja a búza- és liszt kivitel (27.7 millió); az élő sertés és húskivitel (20.9 millió), az élő marha és vajkivitel (16 millió), a baromfi-, toll- és tojáskivitel (23 millió), vagy akár a vas- és gépipari kivitel (legfeljebb 22 millió) bármelyikének az értékét.

Ha pedig a magyar termelés által piacra dobott többtermelés 26 millió pengő értékét és a 16.5 millió pengő értékű papírbehozatalt is hozzászámítjuk, szemtermelésünk, lisztiparunk és vasiparunk együttes kivitele, vagy az egész állattenyésztés, hús- és tejfeldolgozóipar kivitele nem elegendő arra, hogy ezt a 72 millió pengős tételt ellensúlyozza.

A rossz gazdasági viszonyok tehát még jelentősebbre fokozták azt a hátrányt, amit a fabehozatal, illetőleg erdőben való szegénységünk kereskedelmi mérlegünkben jelent.

Feltesszük a kérdést: előrelátó politikus előtt elegendő bizonyítékot nyújtanak-e ezek a kétségbeejtő adatok arra, hogy itt feltétlen beavatkozásra van szükség?

Hogy nem lehet azonnal eredményt elérni?

Kényszerítheti ez az előrelátó embert arra, hogy minden intézkedést elhagyjon?

Véleményünk szerint éppen ellenkezőleg.

Ha csak egy marék előrelátás volna, nem vesztettünk volna el már eddig is 14 esztendőt!

Tizennégy olyan esztendőt, amit pótolni nem lehet, mert nincs az Istennek az az erdőgazdája, aki egy év alatt 15 éves fát tudna nevelni.

Indokolt-e tehát ilyen körülmények között, hogy újból feljajdulunk?

Kétség és remény közt várjuk, mi lesz a feljajdulás eredménye?

Lesz-e az erős kéz annyira erős, annyira előrelátó és annyira magyar, hogy ökölrel vágjon bele ebbe a tespedésbe?

Vagy az lesz, ahogy Petőfi mondja: Ejh, ráérünk arra még?

2. Egy levéltöredék.

Szószerint iktatjuk ide egy szerkesztőnkhez befutott kedves levélnek egyik részletét:

„Én a kisemberekkel egy emberöltőn át érintkezem, ismervé azok gondolkodását, meggyőződésem teljes erejével állíthatom, hogy az erdőcsoportok és sorfásítások túlságos állami ellenőrzése egyik főakadálya az Alföld-fásítás intenzívebb foganatosításának.

Csak a saját esetemet hozom fel, ha nem untatlak vele. Pusztamérgesen van 16.6 kat. hold elég gyenge homokom, én ennek buckás részét ezelőtt 20 évvel mezei kisvasút igénybevételeivel mintegy 800 K költséggel (több, mint a föld vételára) telkesíttem, teljesen elegyengettem. Megjegyzem, birtokom közvetlen a községgel határos, a házsortól egy 5 öles út választja el. Mivel abban az időben még szolgálatban voltam, s így belterjesebb gazdálkodásra időm nem lévén, ezen 3.9 kat. hold telkesített területet beerdősítettem, azon szándékkal, hogy a talajt javítsam, s akkor, midőn több időm lesz, nekem vagy örököseimnek vele foglalkozni, az erdőt kiirtva belterjesebben művelhessem.

Az erdőt most törzskönyvezték, bár a telkesítéssel nem feltétlen erdőnek véteget fel, a háborús rendeletek alapján, kénytelen vagyok mint erdőt állandóan fenntartani. Ezáltal birtokom használatában nemcsak korlátozva vagyok, hanem forgalmi értékét is nagyon alászállítja.

Azt hiszem, egy kisbirtokos *egész birtokának* 23.5%-át kötétté tenni, mert az erdősítéssel szolgálatot tett a köznek, nem lehet helytálló.

Javaslatot tettem még az év elején a törvényhatóság közgyűlésén, hogy a város 40.000 k. holdat kitevő homoki haszonbéres földeken minden bérlő köteles legyen 1 k. h. szántó után 100 n.-öl erdőt ültetni fordított talajba, s a sorközöket 5 évig kapálni köteles, a fahasználat ily erdőcsoportokban korlátlan, csak a legeltetés tilos állandóan; de az erdők törzskönyvébe nem vehető fel. A közgyűlés el is fogadta, úgyhogy ezáltal 40.000 k. h. területen sakk-táblaszerűleg, tehát a legideálisabb elhelyezéssel 1200—1500 k. h. erdő létesülne 400—1000 n.-öles területtel. A földművelésügyi miniszter úr hozzá is járult a korlátlan használathoz, de a törzskönyvbe való felvételét elrendelte. Miután az erdőtalaj a város

tulajdonát képezi, egy másik miniszter az erdőtörzskönyv alapján bármikor elrendelheti a jóval több, mint 1000 helyen lévő erdőcsoportok üzemtervszerű kezelését, sőt állami kezelésbe való adását. Természetesen az ezzel járó hátrányokat magamra nem vállalhatom s kénytelen leszek javaslatomat visszavonni.

Az a legnagyobb baj, hogy az Alföld-fásítási törvény is azon téves felfogás alapján készült, hogy a magyar ember ellensége a fának, abból pedig, hogy éretlen suhancok vagy részeg legények nyegleségből pár fát kitörnek, s hogy a Karcag határában s másutt lévő szikes területeken lakó magyarok fát nem ültetnek (hisz az erdészek sem tudnak még), nem lehet általánosítani a magyar ember ellenszenvét a fa iránt. Sőt ellenkezőleg, az a magyar ember, akinek saját ültetésű fája van, nemcsak hogy ezt szeretettel ápolja és gondozza, de a másét is megbecsüli. Ha így ismerték volna az Alföld lakosságát, nem lennének olyan drákói szigorú fenntartási intézkedések, amire tényleg nincs is szükség, ellenben a fásítástól elriasztják az embereket."

Bizonyos mértékű megisméltése ez annak, amit az Alföld-fásítás és egyéb hasonló intézkedések dolgában már sokszor hangoztattunk.

A legkétségtelenebb jószándék, a legerélyesebb törekvés a cél elérésére megakad egy szalmaszálon, elcsúszik egy narancshéjon: a néplélek ismeretének hiányán.

Vagyunk néhányan fanatikus erdészek, akik ezt jóideje hangoztatjuk.

Akik sokszor elmondtuk, hogy csak legyen először erdőnk, azután majd ráérünk azt ráncbaszedni és rendben tartani.

Akik azt hangoztattuk, hogy ne féltsük a magyar paraszttól az erdőt, ami az *övé* lesz.

Mert fejszére vagy löcsre fog kapni, ha valaki csak hozzá is nyúl.

Azt azonban, hogy a szabad birtokát erdősítse, lekösse, lemondjon a jövedelmezőségéről egy hosszú időre azért, hogy minden lépésnél ott álljon mellette a kéretlen állami gyámkodás, az emberek 90%-ánál nem fogjuk elérni.

Számolni lehet azonban eggyel: a józan belátással.

Ha ezeket az apró gazdaságokat segítséggel, jótanáccsal, példaadással, jutalmazással rá tudjuk vezetni arra, mennyire biz-

tos jövedelmet és szükségleteinek milyen könnyű, olcsó és hiánytalan kielégítését jelenti részére a néhányholdas vagy talán csak néhány 100 n.-öles erdő: akkor nem kell az erdőt félteni.

Akkor lesz telepítés, akkor lesz fenntartás anélkül, hogy az államnak a példaadó és a segítő tanácsadó szerepén túl kellene mennie.

Mivel pedig tartunk a vádtól, hogy az idézetet valamilyen hozzá nem értő erdőgyűlölő, vagy valami gyakorlatlan ifjú-ember írásából vettük, eláruljuk azt is, hogy a levelet Kiss Ferenc kollégánk írta, aki tényleges és eredményesen működő apostola volt az Alföld-fásításnak már akkor, amikor mi, az utódok, ezen a téren még ugyancsak gyerekcipőkben jártunk.

3. A tűzifa-statisztika!

Egyesületünk igazgatóválasztmányának határozatából az elmúlt év november 15-ével összeírtuk a még meglévő tűzifa-készleteket.

Úgy érezzük, hogy most, amikor sikerült a készlet-adatokat véglegesen lezárni, tartozunk a köznek azzal, hogy ezt a készlet-összeírást közzétegyük.

Az országrészenként, fanemenként és választékonként elkülönített készletek kimutatását ezért ebben a füzetben adjuk.

Hogy az összeírás ugyanazon az alapon történjék, mint a múlt év május végével foganatosított összeírás, az államerdészeti hivatalok voltak szívesek az összeíró-lapokat ugyanazoknak a birtokosoknak és termelőknek megküldeni, akiktől a tavaszi összeírás adatait gyűjtötték.

A tavaszi összeírás űrméterek alapján történt. Mivel azonban az eredmény ismertetése során a vagontételre való átszámítás körül vita merült fel, ez alkalommal az összeírást már 10.000 kg-os vagontételek alapján eszközöltük.

Ha a tavasszal összeírt készletek mennyiségét 130.000 vagonnal vesszük számításba, akkor kiderül, hogy a rezsi-fuvarlevelekkel szállított mintegy 13.000 vagon államvasúti szükségleten felül a magánforgalom útján mintegy 70.000 vasúti kocsirakomány tűzifa került elszállításra május hó végétől november hó 15-ig.

Hogy ezt az adatot ellenőrizni tudjuk, összehasonlítottuk azt

a kiadott kedvezményes fuvarlevelek számával is. Ugyanez alatt az idő alatt 45.400 drb. kedvezményes szállításra jogosító fuvarlevelet adtunk ki, ami fuvarleveneként 16.000 kg tüzifával számítva 72.600 10.000 kg-os vasúti kocsirakománynak felel meg.

Mindezek az adatok természetesen csak azokra a tüzifa-készletekre vonatkoznak, amelyeket mint vasúti szállításra várókat tüntettek fel a bejelentések.

Ha a következő év tüzifa-forgalma — a behozatalt is beszámítva — nem fog eltérni az 1932. év azonos időszakának tüzifa-forgalmától, úgy a még rendelkezésre állónak jelzett vasúton elszállítható készletek kb. 1933 július közepéig fogják a szükségleteket fedezni s júliustól kezdve csak friss termelésű készlet marad rendelkezésre.

A befutott készletkimutatásokból megállapíthatjuk azt is, hogy 1932. év novemberében 1930/31. téli (1931. év augusztusa előtt termelt) tüzifa már csak igen csekély mennyiségben volt készleten s ez is majdnem kivétel nélkül a saját házi szükségletek és a helyi raktárak szükségleteinek ellátására volt szánva.

Szükségesnek láttuk ezeknek az adatoknak a közzétételét azért is, hogy az óriási túltermelésről terjesztett hiób-híreket kellő értékre tudjuk leszállítani.

Megállapíthatjuk, hogy túltermelés egyáltalán nincs, sőt bizonyos mértékű behozatalra szükség is lesz éppen úgy, mint a múlt évben is szükség volt, ha csak nem akarjuk azt, hogy a fogyasztóközönség már a nyár elejétől rá legyen utalva a friss termelésű, tehát még nem eléggé száraz tüzifa fogyasztására.

Minden kilátásunk megvan arra, hogy a behozatalt a kormányzat a megfelelő időszaki korlátok közé fogja szorítani. A tüzifa árának alakulása elsősorban azon fog megfordulni, nem fogják-e a termelők és nagykereskedők a tulajdonukat alkotó készleteket túlzott mértékben, áron alul is piacra dobni.

Véleményünk szerint erre annál kevésbé van ok, mert az újabb cseh provizórium a cseh tüzifára is érvényesítette a 35 arany koronás (kb. 40 pengő) vámtételt, ami a román fánál már kb. augusztus óta újból érvényben van.

A tarifakedvezmény figyelembevételével ez a vámtétel a fővárostól 210—250 km. távolságra fekvő tüzifa-tételeknél buda-

pesti paritásban 10.000 kg-ként 70—90 pengő védelmet jelent a vámvizsgálati díj és forgalmiadó-váltás-különbözet betudásával.

Nem látunk ezért, ismételten hangoztatjuk, sémmit arra, hogy a tulajdonosok a készletüket erőszakolt mértékben dobják piacra.

Jól tudjuk, hogy a készletek piacra hozatalát elsősorban az befolyásolja, bírja-e pénzügyileg a birtokos a készletek mérsékeltbb iramban való piacra hozását.

Mi a magunk részéről ezt az egész magyar fatermelés érdekében állónak látjuk.

Nemcsak azért, mert így el lehet kerülni a katasztrofális áruhanást. De azért is, mert így biztosítva látnók az első átmenetet ahhoz, hogy rövid időn belül a magyar cser és tölgy tűzifa tényleg száraz állapotban kerüljön piacra és elérje ugyanazt a közkedveltséget, aminek a háború előtti időben örvendett.

Hiszen mindnyájan nagyon jól tudjuk, hogy ezekben az időkben a tölgy és cser tűzifa kivétel nélkül, sőt a bükk tűzifa számottevő része is csak a második nyáron jutott el a fogyasztóhoz.

És ebben az állapotban a cser tűzifa ára rendszerint 8—10%-kal magasabb volt, mint a bükké.

Ez a körülmény az, ami az egész kérdés pénzügyi oldalát is teljesen megvilágítja.

Ha a száraz cser és tölgy tűzifa ára csak eléri is a bükk tűzifaét, ez az átlagos feladóállomási áraknál már közel 30% különbséget jelent, míg a tőáraknál ennél előreláthatólag többet.

Ha az egyévi kamatveszteséget 9%-kal s a második év súlyveszteségét 12%-kal vesszük számításba, akkor ez a feladóállomási áraknál nem igen jelent 18%-nál nagyobb veszteséget, mert hiszen a kiszállítás, vasúti feladás stb. költségeinél, amik pedig a feladóállomási árban szintén bennfoglaltatnak, kamatveszteség nincs.

Nyilvánvaló ebből, hogy a készletek mérsékelt piacra dobása, az árak megmentésétől eltekintve, is meg fogja hozni a kívánt eredményt.

Mivel pedig ennek a lehetősége csak azon fordul meg, hogy a birtokos anyagilag bírja-e a készletek tartását, ezek a tények is csak a hitelkérdés megoldásának sürgősségére és fontosságára utalnak.

És itt ki kell még térnünk a kereskedelem szerepére is.

Amikor évekkkel ezelőtt azt hangoztattuk, hogy a cser és tölgy tűzifa elhanyagolásában elsősorban a kereskedelem a hibás, mindig azt a választ kaptuk, hogy a közönség nem akarja vásárolni a cser és tölgy tűzifát.

Az elmúlt időszak fogyasztásának több mint 50%-át a cser és tölgy tűzifa adta és pedig anélkül, hogy a közönség ezt csak a legkisebb mértékben is kifogásolta volna.

Sőt akárhány budapesti fogyasztó szájából hallottuk, hogy addig, amíg *száraz* cser tűzifát kap, soha nem fog többet bükkal tüzelni.

Természetesen a kereskedelem siet most a maga érdeméül elkönyvelni azt, hogy milyen szépen bevezette a cser és tölgy tűzifát.

Mi nem akarunk sem érdemeket kisebbiteni, sem pedig jogtalanul vindikálni, csak azt állapítjuk meg, hogy a kereskedelemnek ugyanez a lehetősége megvolt évekkkel ezelőtt is, amikor mi hiába hivatkoztunk bizonyos hazafias kötelezettségekre is.

A mai válságban még egy körülményre kívánjuk a kereskedővilág figyelmét fölhívni.

Ha kereseti lehetőségeit a lecsökkent elhelyezési lehetőségek dacára is a konjunkturális idők mértékében kívánja fenntartani, maga fogja kényszeríteni a termelőt és birtokost arra, hogy iparkodjék a fogyasztót közvetlenül fölkeresni.

Éppen mi hangoztattuk mindig azt, hogy a magyar erdőgazdaságnak feltétlenül szüksége van az erőteljes, szolid, felvevőképes magyar fakereskedelemre és fafeldolgozó iparra.

Ha azonban a kereskedők az egymásközt való mérhetetlen versengésnek, valamint az egészségtelen pénzügyi viszonyoknak minden következményét a termelőre és birtokosra akarják áthárítani, el kell készülniök arra, hogy a birtokos és termelő az ő megkerülésükkel közvetlenül iparkodik majd minden fogyasztót felkeresni, mert a termelői árakat már csak egy hajszál választja el attól a határtól, ahol a termelés megszűnik jövedelmező lenni.

Ezek a körülmények, valamint a még meglévő néhány termelő vállalat által ígért és fizetett majdnem szégyenteljesen alacsony tőárak rövidesen azt fogják eredményezni, hogy a *fatermelő* vállalkozás, mint keresetiág megszűnik.

Ha a termelési hitel kérdését csak valamennyire is sikerül

megoldani, minden birtokos be fogja látni azt, hogy a tőár 30—50 százalékát nem szabad áldozatul dobnia azért, hogy a termeléssel járó aránylag csekély munkától és kockázattól szabaduljon.

Mi a magunk részéről ezt egészséges fejlődési iránynak tartottuk és tartjuk. Hiszen csak természetes dolog lesz az, ha az erdőgazdaság tulajdonképpeni aratása, ami magától az erdőműveléstől is hovatovább kevésbé lesz elválasztható, mindenütt oda kerül, ahová való: az erdőgazda kezébe.

Úgy véljük azonban, hogy ezek a tanulságok sok erdőbirtokost is meg fognak győzni arról, hogy mégis csak érdemes lesz akármilyen formában ahhozértő szakembert alkalmazni s így megmenteni a jelentékeny részét annak a tőárnak, amit a birtokos szempontjából kizárólagosan tekinthetünk jövedelemek.

4. A tűzifa- és a műfa-kérdés.

A december 19-iki választmányi ülés által elfogadott fölterjesztést és javaslatot Térfi Béla alelnök úr december 21-én személyesen adta át Mayer Károly földművelésügyi államtitkár úrnak.

Az egyesület kérésének tárgyalására a földművelésügyi miniszter úr január 5-ére hívta össze a kiküldött bizottság tagjait s a tárgyaláson a földművelésügyi minisztérium illetékes osztályain kívül résztvettek a kereskedelemügyi és pénzügyminiszter urak képviselői is.

Az értekezleten rövid ideig az államtitkár úr elnökölt, rövidesen azonban maga a miniszter úr vette át az elnöklést.

Röviden ismertetjük azokat a kijelentéseket a közléseket, amelyeket a miniszter és államtitkár urak tettek.

Az augusztus hó első napjaiban tartott tárgyalásokon az államtitkár úr kijelentette, hogy várja az egyesület javaslatát a magyar tűzifa árvédelme ügyében.

Az egyesület javaslata csak december hó 21-én jutott el a minisztériumba, amikor a cseh tárgyalások már lezárultak s a cseh delegáció a határidő utolsó napján (21-én) el is utazott.

A cseh szerződés megkötéséhez a 29.000 drb sertés kivitelének lehetővé tétele miatt a mezőgazdaságnak igen fontos érdekei fűződtek.

Sikerült kieszközölni, hogy a csehek hozzájárultak a behozandó tűzifamennyiség vámjának 10.000 kg-ként 35 aranykoronában (40.6 pengő) való megállapításához és a sertés részére a 110 csehkoronás vámmal szemben 90 aranykoronás beviteli vámmal elégedtek meg.

Követelményként állították azonban fel, hogy a kormányzat olyan szervezetet állítson velük szemben, amelyik a tűzifa átvételére vonatkozólag fix kötelezettséget vállal és erre vonatkozólag az általuk kívánt garanciát nyújtja.

Az Erdészeti Egyesület részéről benyújtott javaslat ilyen szervezet nem jelölt meg. Mivel cseh részről is hajlandók voltak elfogadni az általuk már ismert Egyesület Fabehozatali Rt.-t, a minisztérium ezt állította átvevő szerv gyanánt oda.

A vállalatnak erre vonatkozó szerződése még jóváhagyva nincs, az esetleges elutasítás azonban azt vonná maga után, hogy a már lezárt és magyar részről kedvezőtlennek nem mondható megállapodás tárgyalásait újra kellene kezdeni.

Kijelentette a miniszter úr, hogy a maga részéről is mindent el akar követni a magyar tűzifa árvédelme és a külföldi tűzifabehozatal lehető csökkentése érdekében.

Tudatában van annak, hogy ez az akciója bizonyos körökben nem lesz szimpatikus, mert az erdőbirtok számottevő része a nagybirtok tartozékát képezi.

Vállalja azonban az ódiomot, mert teljes tudatában van annak, hogy ma már az erdőgazdaság is azon a határon áll, ahol üzemének jövedelmezőségét elveszítheti, ezt pedig feltétlenül meg akarja akadályozni, mert nem nézheti tétlenül a 2 millió kat. hold magyar erdő elértéktelenedését.

A maga részéről a legszívesebben látná, ha a tűzifabehozatalt teljesen be lehetne tiltani, amire, sajnos, egyelőre kilátás nincs.

A behozatalt azonban feltétlenül úgy kívánja irányítani, hogy a magyar erdők termékeinek belföldön leendő elhelyezése minden körülmények között biztosíttassék.

A tárgyalások további során a miniszter úr kijelentette, hogy a magyar tűzifa területi- és árvédelmét, valamint a külföldről behozott tűzifa ármegállapításába való beavatkozás lehetőségét feltétlenül fenntartani kívánja.

Ez a lehetőség azonban csak az esetben áll a kormány rendelkezésére, ha a behozatalt lehetőleg egy kézben összpontosítja.

Ha ugyanis a legkülönbélebb kezek foglalkoznak a tűzifának kisebb-nagyobb rekompenciós üzletek útján való behozatálával, nemcsak az egységes irányítás csúszik ki a kormányzat kezéből, de megszűnik ennek a beavatkozásnak a lehetősége is.

Elsősorban őszinte köszönettel nyugtázzuk a miniszter úrnak a magyar erdőgazdaság védelme érdekében tett kijelentéseit.

Ismerve az ő kemény akaratát, meggyőződésünk az, hogy ennek az elgondolásnak érvényt is fog szerezni.

A magunk részéről azonban le akarjuk szegezni ennek a fontos ügynek a történelmi részét is, hogyha a felelősség kérdése szóba kerül, mindenki tisztában legyen azzal, hova kell ezzel a kérdéssel fordulnia.

Maga a tűzifa árvédelmét biztosító szervre vonatkozó javaslat tulajdonképpen már a július 26-iki választmányi ülésen merült fel.

A múlt év augusztus 19-én tartott választmányi ülés már elhatározta, hogy a tűzifa árvédelmi kérdésével foglalkozni kell.

A kérdés sürgősségére többen rámutattak, különösen arra, hogy az előrehaladt vámtárgyalások miatt kell a kérdéssel soronkívül foglalkozni.

Intézkedés azonban csak az október 25-iki választmányi ülésen történt.

Ekkor küldetett ki a bizottság a kérdés előkészítésére.

A kérdést a választmány egy része közgyűlés elé kívánta vinni.

Ezért tartottuk az ez évi közgyűlést szokatlanul korai időben.

A közgyűlés által elfoglalt elvi alapon kellett a részletes kidolgozáshoz fogni a bizottságnak, s ezt újból választmány elé vinni.

Minden egyes bizottsági- vagy választmányi ülés megtartásánál, éppígy a közgyűlés megtartásánál is, a legrövidebb határidőket vettük elő, s ennek dacára elhúzódott a kérdés megoldása július 26-tól december 21-ig, tehát majdnem teljes öt hónapig.

Azt mindenki beláthatja, hogy a gazdasági élet fontos kérdéseinek megoldását ilyen hosszú időre elodázni nem lehet.

Nem lehet ezért fenntartani azt az álláspontot, hogy az ilyen kérdések minden részlete az igazgatóválasztmány elé kerüljön.

Számolni kell azzal a lehetőséggel, hogy a kiküldendő bizottságoknak az igazgatóválasztmány hatáskört is adjon.

Mert nem lehet tárgyalásokat folytatni úgy, hogy a kiküldöttek minden megoldási lehetőségre azt válaszolják: „Majd megkérdezzük, mit mond hozzá az igazgatóválasztmány!” Módot kell nyújtani arra, hogy a tárgyalás céljából kiküldött bizottságok az elérhető legjobb lehetőségek keretein belül végleges megoldásokhoz is hozzájárulhassanak.

Magát az Országos Favédelmi Tanácsot illetőleg a miniszter úr kijelentette, hogy igen szívesen látja, ha az érdekeltség a munkában és felelősségben részt kíván venni.

Tekintettel azonban arra, hogy a Tanács hatáskörébe utalni kívánt teendők nagy része olyan, amiért ő politikai felelősséggel tartozik, természetesen nem ruházhatja azt a hatáskört olyan szervre, amelyben a kormány képviselői ki vannak téve a leszavazás veszélyének.

Az ilyen szerv természetesen csak véleményező szerepet tölthet be.

Az Egyesület kiküldötteinek állásfoglalását itt külön nem kívánjuk részletezni.

Végeredményében a kiküldöttek túlnyomó többségének kívánsága abban alakult ki, hogy a személyi kérdésektől eltekintve, a megoldás tárgyi részéhez ragaszkodnak, s kérik, hogy a kormány megfelelő formában létesítse azt a szervet, amely ezt a kérdést most már letárgyalja és minél előbb végleges javaslattal jöjjön a kormányzat elé.

Az erre vonatkozó folytatólagos tárgyalást a miniszter úr január 7-én déli 1 órára tűzte ki.

Ezen a tárgyaláson a minisztériumok kiküldöttei elvileg nagyjában elfogadták a tanácsnak, mint véleményező szervnek az O. E. E. által javasolt összeállításban leendő létesítését.

Nem lehetetlen tehát, hogy mire e sorok olvasóink kezébe

jutnak, a tanács megszervezéséhez szükséges kormányintézkedések is megtörténnek.

Egyidejűleg beszámolni kívánunk a műfabehozatal egységes irányítása tekintetében történekről is.

A hivatalos közlemények között adjuk a kereskedelemügyi miniszter úrnak azt a rendeletét, amellyel az újonnan megalakult Magyar Fabehozatali Intézet Rt. megbízatását kiadja, illetőleg jóváhagyja.

A Rt. igazgatóságában és végrehajtóbizottságában az erdőgazdasági érdekeltég részére biztosított két helyre elnök úr Öexcellenciája, ifj. gróf Teleki József és Véssey Ferenc válsztmányi tag urakat kérte fel, illetőleg jelölte ki.

Amennyire az új alakulat működési körét és hatáskörét ma be tudjuk látni, ez aligha fog tovább terjedni, mint a tárcaközi bizottság által megállapított mértékű behozatali engedélyeknek az érdekelték között leendő szétosztására és az osztrák szállítókért, illetőleg behozatali engedélyekért leteendő biztosítékok kezelésére.

Nem tartjuk lehetetlennek a gyakorlatnak olyan értelmű kialakulását sem, hogy a kormányzat a behozatal mértékének megállapítása tekintetében is javaslatokat fog később kérni a vállalkozástól.

Erdőgazdasági szempontból a működés súlypontját itt látjuk.

Mindenesetre súlyt kell helyezni arra, hogy ezekben a kérdésekben a szervezés alatt álló Országos Favédelmi Tanácsot is meghallgassák és a döntő véleményt ez a szerv hozza.

Ugy véljük, hogy minden ipari védelem vagy ezirányú intézkedés csak addig a mértékig jogosult, ameddig a belföldi termelésű nyersanyag elsősorban való feldolgozását biztosítja.

Mert célt téveszt, a termelők és fogyasztók ezreit teszi tönkre minden olyan intézkedés, amelyik a belföldi termelési ágak bármelyikének létérdekeit áldozza föl azért, hogy egyik vagy másik iparágat a külföldi nyerstermékek felhasználása révén, könnyebb, biztosabb, esetleg nagyobb haszonhoz juttassa, vagy pedig lehetővé teszi azt, hogy a belföldi ipar az esetleg olcsóbban előállítható külföldi nyersanyagok révén a belföldi

nyerstermelést tegye nem jövedelmezővé s ily módon lehetlenné.

Fölmerülhet most még az a kérdés, hogy az ilyen különféle szervezetek létesítése esetén van-e még létjogosultságuk vagy hivatottságuk a különféle érdekképviseleti szervezeteknek.

Véleményünk szerint bőségesen.

A létesítendő szerv hivatása elsősorban az erdőgazdálkodás pénzügyi vonatkozásait érinti.

Az ilyen érdekeltség-közi szervezetek hivatása az, hogy a kérdések különböző oldalról való megvilágítása alapján esetleg megállapodásokon alapuló kivezető utat keressenek és találjanak.

Az érdekeltségi szervezetek hivatása marad továbbra is és minden esetben az, hogy az illető gazdasági ág különleges érdekeit megállapítsák és ezeket kiküldöttek útján megvédeni és érvényre juttatni törekedjenek.

De ezenfelül is különösen az erdőgazdálkodásnak annyi egyéb, elsősorban közérdekű vonatkozású kérdése van, amelyek nem kerülnek és nem kerülhetnek a Tanács elé, hogy az érdekképviseleti szervezetek fenntartása és fejlesztése talán még indokoltabb és szükségesebb lesz, mint idáig volt.

